

Motion till riksdagen 2012/13:Ub223

av **Annelie Enochson (KD)**

Hemundervisning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för ett förtydligande av skollagen som tillåter hemundervisning i enlighet med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Europakonventionen.

Motivering

I den nya skollagen begränsas kommunernas möjlighet att ge tillstånd för hemundervisning. Förhållandet har redan tidigare präglats av att kommunerna tillämpat möjligheten restriktivt då extremt få har beviljats ett sådant tillstånd. Sverige har idag den lägsta andelen hemundervisade barn av alla länder där hemundervisning är tillåten. I skollagen från 2010 får inte hemundervisning bedrivas utifrån religiösa eller filosofiska skäl. Istället krävs ”synnerliga skäl” för att hemundervisning ska beviljas. Detta visar på en skärpning som inte är förenlig med föräldrarnas rätt att uppfostra sina barn enligt Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.

Samhället behöver på alla tänkbara sätt uppmuntra föräldrar som vill ta ett större ansvar för sina barn. Det är nödvändigt att ta vara på kraften i föräldrars engagemang för sina barn. Detta är en stabiliserande kraft i samhället och det har vi inte råd att undvara. Motivationen är en oerhört positiv kraft, som det är viktigt att ta vara på.

När samhället drar barn från sina föräldrar inverkar detta negativt på relationen med föräldrarna, vilket för vissa barn kan leda till sämre vuxenkontakt. Många barn behöver idag mer tid med sina föräldrar och en starkare barn-föräldra-relation för att bli trygga i en allt mer otrygg värld.

Ett stort antal föräldrar i Sverige idag upplever i hemundervisningssammanhang och i andra sammanhang att skolpersonal, myndigheter och rättsinstanser kör över föräldrarnas ambitioner angående sina barn.

Fel! Okänt namn på

Barns utbildning handlar inte bara om saklig och objektiv undervisning, utan även om fostran och social förmåga. Dagens ungdomar är i mångt och mycket utlämnade åt sig själva och varandra. Relationen mellan barn och föräldrar behöver stärkas, och det i sin tur kommer att stärka relationen med andra vuxna som exempelvis lärare. Barn behöver en stark förankring i relationen till sina föräldrar för att kunna tillgodogöra sig kunskap. Att i detta läge ta bort en möjlighet för föräldrar att ta ett extra ansvar genom hemundervisning är fel väg att gå. Att gå in och stoppa en livsstil för en viss grupp människor, utan att det finns någon anledning, stryker kreativa krafter i samhället och sätter hinder för samhället att utveckla mångfald. Hemundervisning är tillåtet i större delen av den demokratiska världen. I USA kan föräldrarna undervisa sina barn hela vägen in på elituniversitetet. Där ser man pedagogik, ämnesval och inriktning som självklara delar av ett pluralistiskt samhälle. I januari 2010 fick den första tyska familj som förbjöds hemundervisa sina barn av detta skäl asyl i USA. I Sverige har åtta svenska familjer emigrerat till Åland för att kunna fortsätta hemundervisa. Minst två familjer har emigrerat av samma skäl till Danmark, och minst en familj vardera till Kanada och Frankrike. Enligt ordföranden för Riksorganisationen för hemundervisning i Sverige (Rohus) inkommer regelbundet mejl från föräldrar som vill veta hur man kan hemundervisa i Sverige.

I USA rekryteras medvetet studenter till elituniversitetet bland dem som hemundervisas medan i Sverige döms föräldrar till dagsböter om de hemundervisar sina barn.

En studie av Lawrence Rudner vid University of Maryland 1998 omfattade 20 760 hemundervisade barn som visade på konsekvent högre resultat bland hemskolade än genomsnittet vid offentliga och privata skolor. Studien visade också att lågutbildade föräldrar lyckades bättre med att hemutbilda sina barn än vad skolan lyckades med barn från samma bakgrund. Eleverna som hemundervisats tycks också vara betydligt mer involverade i föreningsliv och socialt arbete samt vara nöjdare med livet (Neo nr 4 2011).

I våra grannländer Finland, Åland och Danmark ställs krav på att eleven ska få kunskaper och färdigheter, snarare än på att de ska gå i skolan, alltså en utbildningsplikt snarare än den skolplikt som finns i Sverige.

I protokollet till Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna står följande i artikel 2 om rätt till hemundervisning:

Ingen får förvägras rätten till undervisning. Vid utövandet av den verksamhet som staten kan ta på sig i fråga om utbildning och undervisning skall staten respektera föräldrarnas rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa och filosofiska övertygelse.

Det är viktigt att framhäva föräldrarnas rätt men samtidigt betona att svensk skollag ska gälla så att alla hemundervisade barn ska följa skolplanen, genomföra nationella prov samt vara under tillsyn och kontakt med den lokala skolmyndigheten.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 2 oktober 2012

Annelie Enochson (KD)